

1850

1960 1970

2017

1960-70 Önemli Gelişmeler “Hava Koşullandırma... Daha Çok İnsanın Mutluluğu İçin”

1940 yılında, II. Dünya Savaşı'nın hemen öncesinde, Carrier “Weathermaker” ile hava koşullandırma sistemlerini yaygınlaştırmaya çalışırken Willis Carrier geleceğe yönelik öngörüsünü şöyle ifade etmişti: “Hava koşullandırma sistemlerinin işletilmesinin bir kamu hizmeti haline gelmesini ve kentlerimizde geniş alanlarına uygulanmasını bekleyebiliriz”. Willis Carrier bu düşüncesini “daha çok insanın mutluluğu ve refahı için hava koşullandırma” olarak nitelemişti.

Carrier'in bu öngörüsü 26 yıl sonra, 1962 yılında Hartford Connecticut kentinde yapımına başlanan Constitution Plaza (CP) projesi ile gerçekleşti.

1964 yılında tamamlanan projede Carrier 15.000 ton soğutma kapasiteli bir sistem ve yeraltı borulama sistemleri inşa ederek W. Carrier'in mutluluk ve refahın daha çok insana ulaştırılması dileğini gerçekleştirdi.

Bunun için iki durumun oluşması gerekiyordu. İlki bu projenin gerektirdiği kapasiteyi sağlayacak büyüklükte hava koşullandırma sistemlerinin geliştirilmesi, ikincisi bu sistemlerin uygulanabileceği kapsamlı ve büyük kentsel projelerin ortaya çıkması.

Carrier, daha önceki bölümlerde anlattığımız gibi, 2. Dünya Savaşı sırasında savaşın gereklerini karşılamak için ve sonrasında çok katlı, çok işlevli ilk gökdelenlerin ortaya çıkması ile birlikte merkezi hava koşullandırma sistemlerinde, özellikle merkezci kompresörlerde önemli gelişmeler sağlamıştı.

1950'li yılların sonunda Carrier su soğutmalı hava koşullandırma sistemleri için büyük kapasiteli su soğutucular (chiller) geliştirmeyi başarmıştı.

Yeni su soğutucuların ilk örneğini, 1957 yılında New York Coliseum'da açılan “Mobil Home Show” etkinliğinde, yaklaşık 36 bin metrekare alana yayılan sergi salonlarının havasını koşullandırarak ortaya koymuştu.

Özetle 60'lı yılların başında Carrier'in hava koşullandırma teknolojisi “daha çok insanın mutluluk ve refahını” sağlayabilecek düzeye erişmişti.

Carrier fuar alanını için gereken 15.000 ton soğutma kapasitesini 1.500 ton soğutma kapasiteli on su soğutucu ve merkezci kompresör ile çözmüştü.

Carrier geliştirdiği büyük kapasiteli su soğutucuları ve merkezci kompresörleri 1957 yılında “Mobil Home Show” fuarında sergilemişti

Carrier'in geliştirdiği 1.500 ton kapasiteli su soğutucu ünitesi “Mobil Home Show” fuarında yerleştirilirken (1957).

Daha Çok Öğrenci İçin...

İkinci durum, yani büyük kentsel projelerin ortaya çıkması ise Hartford'ta başlatılan ABD'nin ilk kentsel dönüşüm projelerinden biri olan CP projesi ile gerçekleşti. Hartford'ta, daha çok işçilerin ve az gelirliilerin yaşadığı Front Street bölgesi, dönemsel sel baskınları ile bir çöküş içine girmişti.

1960 yılında ABD'de çok az okulda hava koşullandırma sistem vardı. 1965 yılına gelindiğinde üniversitelerin üçte birinde, ilk, orta ve liselerin %10'unda öğrenciler hava koşullandırmanın sağladığı konforlu ortamlarda eğitim görüyorlardı.

Bu durumu değerlendiren yetkililer ve ilgili yerel kurumlar bölgenin kentsel geliştirme projesi kapsamında değerlendirilmesine karar verdiler. Uzun tartışmalardan sonra uygulamaya konulan proje iki yıl içinde 42 milyon dolarlık bir yatırımla gerçekleştirildi.

Daha Çok Ev İçin...

Bu başarılı uygulamadan sonra ABD'de altı bölgesinde, Carrier'ın yer aldığı, benzer proje için anlaşma yapıldı. Bunlardan biri, Albany New York'ta gerçekleştirilen 22.500 ton soğutma kapasiteli, o gün için dünyanın en büyük hava koşullandırma sistemi idi.

1965 yılında her on müstakil aile evinden birinde iç ortam konforu merkezi hava koşullandırma sistemi ile sağlanıyordu.

Daha Çok Yolcu İçin...

Carrier, 1964 yılında Lake ile Douglas arasında çalışan 180 vagona hava koşullandırma sistemi kurarak yolcuların konforlu bir ortamda seyahat etmelerini sağladı.

